

MEHMET AYCI'YA DIKKAT EDİN!

Ömer YALÇINOVA

On beş yıla yakındır karşılaştığım Mehmet Aycı imzalı bütün metinleri okumuşumdur. Kendisiyle bir defasında Ankara'da, bir defasında da Maraş'ta uzun uzun sohbet etme imkânım oldu. Buna rağmen diyebilirim ki edebiyat dünyamızın kapalı kutularından biridir Mehmet Aycı. Kapalı kutu tabirini olumsuz manada söylemiyorum, onu tanımak ve anlamak noktasında ne kadar zorlandığımızı belirtmek için kullanıyorum.

Mehmet Aycı, gayet doğal söz ve hareketleri, çok samimi yaklaşımı, hâlden anlayışıyla, kolay çözümler, çabuk tanınır, hemen anlaşılır gibi bir intiba uyandırır muhatabında. Şiir ve yazıları da öyledir. Okudum bitti sanırsınız Mehmet Aycı imzalı şiir veya yazıyı. Fakat başka bir zaman aynı metnini elinize aldığımızda, okuduğunuzu belki hatırlarsınız, fakat ben bunu anlamamışım galiba diye düşünmekten de kendinizi alamazsınız. Bu yüzden Mehmet Aycı, kendisiyle ilgili yanlışlığa düşeceğiniz şairlerden biridir. Bu yüzden belki de Mehmet Aycı'yı her gün bir kez daha keşfetmek gerekecektir. Sohbet etmek, sözlerine yeniden kulak vermek, bir kez daha düşünmek... Bu şekilde Mehmet Aycı üzerinden her gün yeni bir şeyler öğrenmek... Bunlar onunla kurulacak diyalogda vazgeçilmez unsurlar olacaktır.

Neden böyle? Aslında her şairin anlaşılmaz bir tarafı, belki de birçok tarafı vardır. Bu normaldir. Bu yüzden birçok şair asosyal, insanlardan kaçan, ilgiden hoşlanmayan ama ilgi görmek ihtiyacından da bir türlü kurtulamayan, çoğu kimselerce ukala, dengesiz, problemliler olarak algılanır. Hani kısmen doğrudur da bu. Fakat kısmen doğrudur, bütünüyle değil, çünkü şair dediğimiz zaman kendine has bir dünyanın kurucusunu kastederiz aslında. Her insan farklıdır, özeldir. Fakat şair denilince, onun daha farklı ve özel olduğunu söyleriz. Onun kelimeleriyle, benzetmeleriyle, hâl ve hareketleriyle, tepkileriyle karşılaştığımız zaman ayrı bir tat ve koku alırız. Bunlar farklı ve çok özel diye düşünürüz. Kolay kolay rastlanılacak bir şey değil. Sanki bu adam ayrı bir dünyadan gelmiş diye merak eder, ne diyor acaba diye kulak kesiliriz. Bütün duyularımızla onu algılamak, anlamak, konumlandırmak

ihtiyacı duyarız. Konumlandıramadığımız, yani tanımlayamadığımız şey bizde rahatsızlık uyandırır. Şairler de insanlarda rahatsızlık uyandırır. Fakat şairi dinledikçe, onunla birlikte vakit geçirdikçe, onun diğer insanlarla ilişkisini gözlemledikçe içimiz biraz rahatlar ama tamamıyla kendimizden, diğer ifadeyle şairin bizde uyandırdığı intibadan emin olamayız.

Mehmet Aycı denilince bunlar ayrıca belirtilmelidir. Doğal bir insandır Mehmet Aycı. Hani ne ise odur diyebileceğimiz insanlardan. Cazibesi, bunun yanında ürkütücülüğü de buradan kaynaklanır. Caziptir, çünkü onunla vakit geçirmek eğlencelidir, öğreticidir. Ürkütücüdür, çünkü ele avuca sığmaz, hiçbir şekilde tanımlanamaz, sınırları çizilemez kişiliğine dayanamayıp yorulmak söz konusudur.

Yorulmaktan çekinmemek lazım. Çünkü Mehmet Aycı sizi istediğiniz durakta bırakabilir. Daha sonra da o duraktan talebiniz üzerine yeniden alabilir. Bu yüzden küseceğini veya darılacağını sanırsanız yanılırsınız. Yeter ki ikiyüzlü olmayın. İkili oynamayın. Mehmet Aycı'ya karşı dürüst olun. O zaman Mehmet Aycı'dan da aynı muameleyi, giderek derinleşen duygu ve düşünce yumağını görebilirsiniz. Diğer türlü, yani ona karşı ikircikli, sahte bir yaklaşım içine girerseniz, yine sorun yok. Mehmet Aycı'nın kalbi bütün insanlara yetecek genişliktedir. Ama ona kül yutturduğunuzu kesinlikle düşünmemeniz şartıyla... O hemen anlar. Kül yutmadığını da belli eder. Kim nerede, ne için, kiminle, neyi konuşur? Nasıl hareket eder? Sebebi nedir? Ne olmaktadır ve ne olacaktır? Hemen tespit eder. Ve herhangi bir mücadele içine girmez. Sizi kendi hâlinize bırakır. Onu kandırdığınızı düşündüğünüz anda aranızda fark etmeden büyük bir uçurumun açıldığını görebilirsiniz. Bu da uzun sürmeyecektir. Mehmet Aycı bir fırsat daha tanıyacaktır size. Dedik ya, yeter ki sahtelikten kurtularak, yeniden ona merhaba demeyi deneyin. Aynı şekilde karşılığını bulursunuz.

Şu anda da Mehmet Aycı için sınırlar çizmeye çalıştığımı farkındayım. Oysa bunu yapmak kolay değil diye söze başlamıştık. Şimdi bir çayhanede olsaydık ve ben bu metni Mehmet Aycı'ya okusaydım, hemen karşı çıkardı ve derdi ki “Ne yani, benim öfkelerim, nefretlerim olamaz mı? Ben hiç mi ikiyüzlü davranmam? Affedemeyeceğim insanlar yok mu? Buna hakkım yok mu? Bu kadar arı duru, temizlenmiş biri miyim? Hiç sanmam!” Sonra da çaycıya kardeş diye seslenerek, bir çay daha söyledi. Zaten Mehmet Aycı denilince anlatmaya çalıştığımız da budur. O yüzden sınırlar, tanımlar, Mehmet Aycı söz konusu olduğunda, onun eşliğine kadar varabilir, belki ondan öteye geçemez. Onun şiir ve yazılarıyla ilgili irdeleyici, böyle yarıp açarak ilerleyen bir eleştiri yazılamamış olmasının sebebi de belki budur. Mehmet Aycı şiiri söz konusu olduğunda, eleştirmen nerede duracağını tam olarak kestiremeyebilir. Ya çok ileri gider, mevzudan uzaklaşır ya da eşliğinden içeri adım atamaz, o kadar sanır ve yanılır.

Eh ondan fazla şiir, yine ondan fazla deneme kitabı olan biri için, kabına sığmaz, taşar dememizin bir mahsuru olmamalı. Mehmet Aycı, yeni kitabı *İki Yüz*

(2015, Cümle Yay.) okunduğunda görüleceği gibi, aslında herkesin yerini, konumunu, işlevini bilir. Hem de sağlam bir tespitle. Çoğu zaman bu konuda yanılmadığını söyleyebiliriz. Herkesi olduğu şekliyle kabul eder. Yeri geldiğinde, diğer ifadeyle karşısındaki istediğinde veya sokak ağzıyla söylersek, “kaşındığında” ona yerini göstermekten de çekinmez. Onda değişik bir cesaret vardır. Ezilmeyi ve ezmeyi sevmez. Kırıcı olmadan, öğretici bir dille düşüncelerini söyler. Herhangi bir hesap peşinde değildir. Onun birilerine bir şeyleri ispat etmek veya inandırmak gibi kaygıları da yoktur. O, kendi üzerine düşünle ilgilidir. O da nedir? Bildiklerini, üslubunca anlatmaktadır. Çoğu zaman zaten olması gereken de budur. Sen doğruları, doğru bir şekilde söyle geç. Bir de onları kabul ettirmek için uğraşmaya gerek yoktur. Mehmet Aycı’daki rahatlık biraz da bu yönünden kaynaklanır.

Rahatlık diyoruz ama Mehmet Aycı hiç de rahat biri değildir. Onun öfke, dert, acı ve ıstıraplarını dışa yansıtmadığına bakmamak gerekir. Mehmet Aycı’nın uzun bir konuşmasına denk geldiyseniz, hiç de rahat, umursamaz biri olmadığını görürsünüz. Dert ve düşünce yüklüdür Mehmet Aycı. O konuşurken bazen sesinde kırılmalar olur, hıçkırık benzeri. Bazen sesi gürleşir, kendi kendine asabileşir, bağırıp çağırmaya, öfkesini göstermeye başlar. Bazen tüm bu taşkınlıklar kendiliğinden söner. Hıçkırıklar diner. Konunun başına döner. Şu da var diyerek, konunun başka bir can alıcı noktasından tekrar yakaladığını da görebilirsiniz. O zaman karşınızda her işini kendi başına halletmeye çalışan, daha doğrusu her derdiyle tek başına yüzleşmek zorunda kalmış bir şairle karşılaştığınızı anlarsınız. Ürpermemek elde değildir. Bir yandan onun yaralarını görmenin, acısıyla karşılaşmanın tedirginliğini duyarsınız, diğer yandan, anlatımındaki estetiğin, sürükleyiciliğin etkisine kapılır, bir film izliyorum, bir şiir dinliyorum veya bir piyesle karşı karşıyayım galiba diye düşünürsünüz. Mehmet Aycı her hâlükârda sizi alıp başka diyarlara, başka renklere, başka seslere götürmeyi başarır. O zaman Mehmet Aycı’nın hâliyle hâllenirsiniz. Ya da o, sizin hâlinizle hâllenmiştir de farkında değilsiniz.